

TUSSEN HEMEL EN HEL.

Een essay over neurodivers levens en wonen.

Tussen hemel en hel.

Een essay over neurodivers leven en wonen.

Désiré Liessens

Copyright

Titel boek: Tussen hemel en hel. Een essay over neurodivers leven en wonen.

Auteur: Désiré Liessens

Self publishing

desire.liessens@middengrond.be

<https://middengrond.be>

Cover: Getcovers.com

Versie 1: 2026

ISBN : 9789403 840161

© 2025, Désiré Liessens

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur/ uitgever.

Inhoud

Het einde en het begin	11
<i>Eén jaar dood?</i>	13
<i>Alleen doodgaan</i>	17
<i>Ik en Alexander</i>	18
<i>Kruispunt</i>	20
<i>Andere manieren van doodgaan</i>	22
Orpheus en Eurydice	25
<i>De hypernerveuze stad</i>	25
<i>De opdracht</i>	29
<i>De reis</i>	29
De eerste reis, die naar jezelf	31
<i>Omgaan met eenzaamheid</i>	31
Angst en het belang van stilstand.....	34
<i>Je fysieke zelf</i>	35
<i>Je sterktes</i>	37
<i>Je eigenheid</i>	38
Genderidentiteit	40
<i>De therapeutische tocht</i>	40
Levensloop.....	43
Eigenwaarde	45
<i>Competenties</i>	48
Compassie en zelfcompassie	49
Dankbaarheid	49
In het 'nu' leven.....	50
Verwondering	52
<i>Reflectie vanuit de andere kant</i>	53

De reis naar de omgeving	55
<i>Op verkenning door de stad</i>	56
<i>Model voor de toekomst</i>	60
<i>Verbondenheid met de buurt</i>	61
<i>Zelf iets realiseren</i>	66
<i>Toxische buurten</i>	68
<i>Veerkrachtige buurten</i>	70
<i>Vriendelijke plaatsen</i>	71
<i>Eigen ervaring</i>	75
<i>Conclusie na de tocht door de omgeving</i>	76
Op zoek naar inclusieve ontmoetingsplaatsen.....	77
<i>De sociale omgeving</i>	78
Sociale verbondenheid	80
Wederkerigheid en verbondenheid	82
Deelnemen	84
Communicatie.....	85
<i>Annie</i>	86
<i>Lotgenoten</i>	87
<i>Ouderen</i>	89
<i>Screening van enkele ontmoetingsplaatsen</i>	93
<i>Je eigen gemeenschap bouwen</i>	100
<i>Reflectie over inclusieve ontmoetingsplaatsen</i>	101
Waarden	103
<i>Duurzaamheid</i>	103
<i>Verantwoordelijkheid</i>	106
<i>Wijsheid</i>	108
<i>Verskillende standpunten omhelzen</i>	109
De spirituele insteek	111
<i>Karma</i>	112
<i>De natuur</i>	113
<i>Van hieruit nu terug</i>	115

De blues, de tocht terug	117
<i>De hemel of de hel</i>	118
<i>De toekomst, misschien?</i>	119
<i>Wat dan wel?</i>	121
<i>Veranderingsbereidheid en de vaardigheid om te vertrekken</i>	122
<i>En hoe moet het nu verder?</i>	126
Brief aan Alexander	129
Nawoord	133
<i>Methode</i>	133
<i>Neurodiversiteit?</i>	135
<i>Een essay voor iedereen</i>	136
<i>Het vervolg</i>	136
Opgedragen aan:	137
Literatuurlijst	137

Het einde en het begin

In het sprookje Doornroosje prikt de prinses zich aan een spinnenwiel en valt daardoor honderd jaar in slaap, tot ze wordt gewekt door een mooie prins. Een vergelijkbaar verhaal doet zich voor in Sneeuwitje die een vergiftigde appel eet en door de kabouters als dood wordt beschouwd, totdat er een prins op een wit paard verschijnt en haar weer levend kust. In beide gevallen leven ze daarna nog lang en gelukkig.

Laten we de sprookjes nu achter ons en laten we eens naar de werkelijkheid kijken. In Antwerpen is een man gevonden die al meer dan een jaar dood was. Dit is een waargebeurd verhaal. Het was de wijkagent en de deurwaarder die hem uiteindelijk ontdekten. Eerst verscheen er een kort bericht in de krant, maar later heeft iemand de moeite genomen om een uitgebreider artikel te schrijven.

Het betrof een man in de zestig met een zwak hart, waaraan hij uiteindelijk is overleden. Hij woonde in een statig herenhuis. Volgens het artikel was hij een Bourgondiër met een spirituele instelling en werkte hij soms als vrijwilliger. Hij trok zich soms volledig terug, wat hem een excentriek persoon maakte.

In de krant staat ook een kleine foto van hem. Een oudere man met een weelderige hardos en een baard, met een glas wijn in zijn hand en een zonnebril met rechthoekige glazen die zijn gezicht verbergt. De foto sluit mooi aan bij de beschrijving.

Het artikel gaat verder met een schets van zijn leven. Als kind verstopte hij zich soms op zijn kamer wanneer er bezoek kwam. Dat herken ik ook bij mezelf.

Hij had architectuur gestudeerd en verschillende ontwerpen gemaakt. Het was duidelijk dat hij naar een plek in het leven zocht. Zo was hij ooit toegetreden tot de Jezuïetenorde, maar hij trad er later ook weer uit.

Hij heeft veel gereisd, vooral naar India en bezocht daar religieuze gemeenschappen.

Uit het artikel blijkt dat hij niet erg sociaal vaardig was en moeite had om een plek in het leven te vinden. Hij probeerde dit te compenseren met vrijwilligerswerk, maar stierf uiteindelijk een heel eenzame dood.

Zijn studie architectuur verried zijn interesse voor dingen in de wereld om hem heen. Relaties en mensen lagen hem blijkbaar minder. Andere specifieke interesses worden niet vermeld, maar zijn zoektocht naar spiritualiteit komt duidelijk naar voren.

In het artikel wordt vermeld ook dat hij veel vrienden had, wat een merkwaardige bewering is. Hij ligt immers al meer dan een jaar dood in een statig herenhuis en wordt pas gevonden door de buurtagent, die opgetrommeld werd door een deurwaarder. Hier klopt iets niet aan de definitie van vrienden. Het is opvallend dat de verslaggever dit niet lijkt te beseffen. Alles leek toch goed te gaan. We hebben het toch allemaal goed geregeld? Niet dus!

Daarnaast vermeldt het artikel niets over de reactie van de buurt op deze gebeurtenis. Blijkbaar had niemand iets in de gaten. Misschien dachten ze dat hij op reis was. Een achtergrondstudie van de buurt lijkt niet binnen de opdracht van deze verslaggever te vallen. Het was blijkbaar niet belangrijk genoeg.

Toch is het relevant, omdat het iets onthult over onze onderlinge relaties en wat gemeenschap tegenwoordig betekent en niet betekent.

Hoe kun je vermijden dat je zomaar doodgaat zonder dat iemand zich om je bekommert? Dat is de vraag die me bezighoudt. Vanaf nu noem ik deze man Alexander, geïnspireerd door een oude man met deze naam, met wie ik ooit door de bergen trok. Hij trok elk jaar naar Chamonix in de Franse Alpen om in de bergen daar, een stukje gletsjer af te dalen, enkel alleen om te bewijzen dat hij het nog kon.

Alexander is dus een fictieve naam in tegenstelling tot de man die in het Antwerps herenhuis werd gevonden, want die was griezelig echt.

Eén jaar dood?

Ik probeer me voor te stellen wat het betekent om ergens een jaar dood te liggen in een huis. Doodgaan is niet het probleem, dat gebeurt vroeg of laat bij iedereen. Het gaat erom dat er een jaar lang niemand meer aan je denkt. Het is nog erger, want als er niet enkele rekeningen onbetaald waren gebleven, zou er nu nog niemand zijn geweest.

Wat doet de tijd met een afgestorven lichaam? Je hebt de seizoenen, in de zomer is er licht en warmte, in de winter is het koud. Je voelt het uiteraard niet, althans dat denk ik, maar het heeft wel invloed op allerlei processen.

In de loop van die tijd ontvang je ongetwijfeld verschillende verzoeken en brieven. Na een jaar moet je brievenbus toch uitpuilen? Laat men het afweten als er niets mee bij kan? Had je een telefoon? Iemand moet je toch eens gebeld hebben, misschien zelfs iemand die een verkeerd nummer heeft gedraaid.

Aangezien er een deurwaarder betrokken was bij de ontdekking van je lichaam, moeten er al brieven, aanmaningen, postbodes en schuldeisers aan je deur zijn geweest. Wat hebben ze gedaan met de nutsvoorzieningen zoals elektriciteit, gas en water? Hebben die bedrijven dan niet ingegrepen?

Welke geluiden drongen er door? Kwam het geluid niet door van pratende mensen, joelende kinderen of bouwactiviteiten? Als je stil bent, hoor je zoveel geluiden. Gezien je toestand zal het wel niet uitgemaakt hebben.

Er zijn zeker ook verschillende liefdadigheidsorganisaties en scoutsgroepen die langskomen. Had niemand argwaan? Natuurlijk kon je niet opendoen, dat is onmogelijk als je dood bent.

Het moment van de ontdekking wil je niet meemaken. Hoe ziet iemand eruit na een jaar dood te zijn? De deurwaarder en de politieagent moeten zich doodgeschrokken hebben.